

EXERCICI 6 - 7: LITERATURA UNIVERSAL / HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA
(Durada: 1h 30 min)

MATÈRIA 1. LITERATURA UNIVERSAL

La caiguda de la Casa Usher

Durant tot el dia tapat, gris i silencios de la tardor d'aquell any, quan els núvols flotaven anguniosament baixos al cel, passava amb el meu cavall, sol, per una extensió de terra ben trista, i quan les ombres de la nit començaven a fer acte de presència, em vaig trobar a les envistes de la desolada Casa d'Usher. No sé com va ser, però en fer-li la primera ullada a l'edifici, es va apoderar del meu esperit un sentiment de malenconia insofrible. Dic insofrible perquè no l'atenuava cap altre sentiment més agradable per la seua poesia, d'aquells que empra la ment per a rebre fins i tot les imatges naturals més dures d'allò desolat i terrible. Vaig mirar l'escena que tenia al davant -la casa i els elements senzills del paisatge que l'envoltava, les parets tristes, les finestres buides que semblaven ulls, uns pocs joncs pudents i uns quants troncs blancs d'arbres podrits- amb una depressió profunda de l'ànima que només podia comparar-se adequadament amb una única sensació terrenal: la ressaca de l'opi, l'amarga recaiguda de la vida diària, l'horrible caiguda del vel. Era una gelor, un defalliment, un emmalaltiment del cor, una tristesa sense pal·liatius de la ment que cap punxada de la imaginació podia transformar en quelcom de sublim. Què era -vaig parar-me a pensar-, què era allò que tenia la Casa d'Usher que tant m'acovardia? Era un misteri al qual no podia trobar-li solució, com tampoc no podia enfrontar-me a les fantasies tètriques que poblaven el meu pensament. Em vaig veure forçat a conformar-me amb la conclusió insatisfactòria que, tot i que, sens dubte, hi ha combinacions de coses molt senzilles i naturals que tenen el poder d'afectar-nos així, l'anàlisi d'aquest poder rau en consideracions que se'ns escapen. Era possible, vaig pensar, que una simple reordenació dels elements de l'escena, dels detalls de la imatge, fora suficient per a modificar; o potser per a destruir, la seua capacitat d'impressionar-me dolorosament; i actuant d'acord amb aquesta idea, vaig estirar-li la brida al cavall i el vaig dirigir cap a la vora abrupta d'un petit estany de muntanya negra i llòbrec, d'aigües tranquil·les i brillants, que hi havia al costat de casa, i vaig contemplar, però amb una esgarripança més intensa que abans, les imatges reflectides i invertides dels joncs grisos, dels troncs horribles i de les finestres buides que semblaven ulls.

Edgar Allan Poe. *La caiguda de la casa Usher. Relats de terror.* Edicions Bromera

1. Responen les preguntes següents:

- A partir d'aquest fragment de *La caiguda de la casa Usher* d'Edgar Allan Poe, exposeu les característiques de la novel·la romàntica. Feu servir exemples del text per a justificar la vostra exposició. (2,5 punts)
- Ubiqueu l'obra d'Allan Poe dins el seu context literari. Quin gènere literari conreat per aquest autor es consolidà en aquest període? (2,5 punts)

2. Quins són els poemes homèrics? Situeu-los en el temps. Exposeu-ne l'argument i les característiques. (5 punts)

Matèria 1. Criteris de qualificació

- La qualificació de l'exercici correspon a la mitjana aritmètica sense decimals de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les dues matèries.
- Per a la superació de l'exercici cal obtenir una qualificació mínima de 4 punts en cadascuna de les matèries i una nota mitjana que no siga inferior a 5 punts.

MATÈRIA 2. HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA

TEXT

La disputa durarà mentre que els homes i les dones no es reconeguen com semblants, és a dir, mentre es perpetue la feminitat com a tal. Entre els uns i les altres, qui està més obstinat a mantindre-la? La dona que s'allibera vol, a més, conservar les prerrogatives; i l'home reclama llavors que ella assumisca les seues limitacions. "És més fàcil acusar un sexe que excusar l'altre", va dir Montaigne. Distribuir reprovacions i lloances debades. En realitat, si és tan difícil trencar ací el cercle viciós és perquè els dos sexes són, alhora, víctimes de l'altre i de si mateix. Entre dos adversaris que s'enfronten en la seua pura llibertat, podria fàcilment establir-se un acord, pel fet que aquesta guerra no beneficia a ningú, però la complexitat de tot aquest afer té per motiu que cada bàndol és còmplice del seu enemic; la dona persegueix un somni d'abdicació, l'home un somni d'alienació, la inautenticitat es paga cara. Cadascun culpa l'altre de la dissort que pateix per haver cedit a les temptacions d'allò fàcil; el que l'home i la dona detesten l'un de l'altre és el fracàs estrepitós de la seua pròpia mala fe i de la seua pròpia covardia.

Simone de Beauvoir, *El segon sexe*, 1949

1. Realitzeu la síntesi argumentativa del text de Simone de Beauvoir i exposeu les bases de la seua interpretació existencialista exemplificada en l'explicació de la frase: "No es naix dona, s'arriba a ser-ho". (5 punts)
2. Realitzeu en forma de redacció **una d'aquestes dues qüestions**: (5 punts)
  - a) Els graus del coneixement (símil de la línia) en la teoria del coneixement de Plató.
  - b) La necessitat del mètode i la reforma del saber en Descartes.

Matèria 2. Criteris de qualificació

- La qualificació de l'exercici correspon a la mitjana aritmètica sense decimals de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les dues matèries.
- Per a la superació de l'exercici cal obtenir una qualificació mínima de 4 punts en cadascuna de les matèries i una nota mitjana que no siga inferior a 5 punts.

EJERCICIO 6 - 7: LITERATURA UNIVERSAL / HISTORIA DE LA FILOSOFÍA
(Duración: 1h 30 min)

MATERIA 1. LITERATURA UNIVERSAL

La caída de la Casa Usher

Durante todo el día de otoño, triste y oscuro, silencioso, cuando las nubes se cernían bajas y pesadas en el cielo, crucé solo, a caballo, una región singularmente lúgubre del país; y, al fin, al acercarse las sombras de la noche, me encontré a la vista de la melancólica Casa Usher. No sé cómo fue, pero a la primera mirada que eché al edificio invadió mi espíritu un sentimiento de insoportable tristeza. Digo insoportable porque no lo atemperaba ninguno de esos sentimientos semiagradables por ser poéticos, con los cuales recibe el espíritu aún las más austeras imágenes naturales de lo desolado o lo terrible. Miré el escenario que tenía delante -la casa y el sencillo paisaje del dominio, las paredes desnudas, las ventanas como ojos vacíos, los ralos y siniestros juncos, y los escasos troncos de árboles agostados- con una fuerte depresión de ánimo únicamente comparable, como sensación terrena, al despertar del fumador de opio, la amarga caída en la existencia cotidiana, el horrible descorrerse del velo. Era una frialdad, un abatimiento un malestar del corazón, una irremediable tristeza mental que ningún acicate de la imaginación podía desviar hacia forma alguna de lo sublime. ¿Qué era -me detuve a pensar-, qué era lo que así me desalentaba en la contemplación de la Casa Usher? Ministerio insoluble; y yo no podía luchar con los sombríos pensamientos que se congregaban a mi alrededor mientras reflexionaba. Me vi obligado a incurrir en la insatisfactoria conclusión de que mientras hay, fuera de toda duda, combinaciones de simplísimos objetos naturales que tienen el poder de afectarnos así, el análisis de este poder se encuentra aún entre las consideraciones que están más allá de nuestro alcance. Era posible, reflexioné, que una simple disposición diferente de los elementos de la escena, de los detalles del cuadro, fuera suficiente para modificar o quizá anular su poder de impresión dolorosa; y, procediendo de acuerdo con esta idea, empujé mi caballo a la escarpada orilla de un estanque negro y fantástico que extendía su brillo tranquilo junto a la mansión; pero con un estremecimiento aún más sobrecogedor que antes contemplé la imagen reflejada e invertida de los juncos grises, y los espectrales troncos, y las vacías ventanas como ojos.

Edgar Allan Poe. *La caída de la casa Usher. Cuentos*, 1. Alianza Editorial, 2005

1. Responde las preguntas siguientes:

- A partir de este fragmento de *La caída de la Casa Usher* de Edgar Allan Poe, indica las características de la novela romántica. Justifica tu exposición con ejemplos extraídos del texto. (2,5 puntos)
- Sitúa la obra de Edgar Allan Poe dentro de su contexto literario. ¿Qué género literario cultivado por este autor se consolidó en este período? (2,5 puntos)

2. ¿Cuáles son los poemas homéricos? Sitúalos en el tiempo. Explica su argumento y sus características. (5 puntos)

Materia 1. Criterios de calificación

- La calificación del ejercicio será la media aritmética sin decimales de las calificaciones obtenidas en cada una de las dos materias.
- Para la superación de este ejercicio habrá que obtener una calificación mínima de 4 puntos en cada una de las materias y una nota media que no sea inferior a 5 puntos.

MATERIA 2. HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

TEXTO

La disputa durará mientras que los hombres y las mujeres no se reconozcan como semejantes, es decir, mientras se perpetúe la feminidad en cuanto tal, ¿Entre unos y otras, quién está más empeñado en mantenerla? La mujer que se libera quiere, además, mantener las prerrogativas; y el hombre reclama entonces que ella asuma sus limitaciones. "Es más fácil acusar a un sexo que excusar al otro", dijo Montaigne. Distribuir reprobaciones y alabanzas es vano. En realidad, si es tan difícil romper aquí el círculo vicioso es porque los dos sexos son, a la vez, víctimas del otro y de sí mismo. Entre dos adversarios que se enfrentan en su pura libertad, podría fácilmente establecerse un acuerdo, en tanto que esta guerra no beneficia a nadie, pero la complejidad de todo este asunto procede de que cada bando es cómplice de su enemigo; la mujer persigue un sueño de abdicación, el hombre un sueño de alienación, la inautenticidad se paga cara. Cada uno culpa al otro de la desdicha que sufre por haber cedido a las tentaciones de lo fácil; lo que el hombre y la mujer detestan el uno del otro es el estrepitoso fracaso de su propia mala fe y de su propia cobardía.

Simone de Beauvoir, *El segundo sexo*, 1949

1. Realiza la síntesis argumentativa del texto de Simone de Beauvoir y expón las bases de su interpretación existencialista ejemplificada en la explicación de la frase: "No se nace mujer, se llega a serlo". (5 puntos)
2. Realiza en forma de redacción **una de las dos cuestiones** siguientes: (5 punts)
  - a) Los grados del conocimiento (símil de la línea) en la teoría del conocimiento de Platón.
  - b) La necesidad del método y la reforma del saber en Descartes.

Materia 2. Criterios de calificación

- La calificación del ejercicio será la media aritmética sin decimales de las calificaciones obtenidas en cada una de las dos materias.
- Para la superación de este ejercicio hay que obtener una calificación mínima de 4 puntos en cada una de las materias y una nota mediana que no sea inferior a 5 puntos.